

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5877/2540

กรมศุลกากร กับพวก โจทก์ พลอากาศเอก ทวี จุล ละ ทรัพย์ โดย จำเลย นาง ศิริบุปผา ธนะโสภณ นางสาวจตุติ มาฬ จุล ละ ทรัพย์ จำเลย พันเอก เทพ พนม จุลละทรัพย์ และนางวีระอนงค์ อำนวยอดิ จำเลย ผู้ เข้า เป็น คู่ความ แทน จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ร.ฎ.กร มาตรา 30, ป.ร.ฎ.กร มาตรา 87, ป.วิ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. 2528 มาตรา 17, พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 10

ย่อ / หลักกฎหมาย

รถยนต์พิพาทที่จำเลยนำเข้ามา ภายนอกตัวรถด้านซ้ายมีกันสาดติดตั้งไว้ซึ่งสามารถพับเก็บแนบติดกับขอบหลังคาได้ สภาพภายในตัวรถมีลักษณะเหมือนห้องโถง ไม่มีการกั้นแยกส่วนระหว่างที่นั่งคนขับและส่วนที่เป็นโถง มีเก้าอี้ที่นั่ง 2 ตัว มีส่วนที่กั้นเป็นห้องน้ำซึ่งภายในติดตั้งอ่างล้างหน้า และฝักบัว มีตู้ชั้นลอยติดตั้งอยู่เหนือส่วนที่ระบุว่าเป็น "WORKTOP" ระหว่างประตูทางขึ้นด้านข้างของตัวรถกับส่วนที่เป็นห้องน้ำติดตั้งตู้ซึ่งมีลักษณะคล้ายตู้ใส่เสื้อผ้า นอกจากนี้ยังมีเครื่องดูดควันติดตั้งอยู่ใต้ตู้ชั้นลอยเหนือส่วนที่ระบุว่าเป็น "WORKTOP" และบริเวณใต้หลังคาเหนือศีรษะคนขับมีลักษณะเป็นชั้นลอยวางพูกสำหรับปูนอนสำหรับส่วนที่เป็นเก้าอี้โซฟายาวซึ่งจำเลยอ้างว่าใช้เป็นเตียงคนใช้นั้น ความจริงก็คือมีเก้าอี้โซฟาที่ปรับเป็นเตียงนอนได้นั้นเอง รถยนต์พิพาทจึงมีลักษณะและมีอุปกรณ์ใช้สอยที่ติดตั้งไว้เหมือนกับบ้านที่เคลื่อนที่หาใช้มีลักษณะเป็นรถพยาบาลหรือเป็นรถตู้ที่นั่ง 12 ที่นั่งไม่ และตามพระราชกฤษฎีกาพิกัดอัตราศุลกากรพ.ศ. 2503 ประเภทที่ 87.02 ค. นั้น รถยนต์ที่จัดอยู่ในประเภทพิกัดที่ 87.02 ค. แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือรถบรรทุกประเภทหนึ่งและรถนั่งแบบจี๊ปอีกประเภทหนึ่งในกรณีของรถบรรทุกย่อมมีความหมายถึงรถที่ใช้บรรทุกสิ่งของเป็นสำคัญ แต่รถยนต์พิพาทมีลักษณะการออกแบบและประโยชน์ใช้สอยสำหรับใช้นั่งหรือนอน ไม่ใช่สำหรับใช้บรรทุกสิ่งของส่วนกรณีรถนั่งแบบจี๊ปก็ต้องมีลักษณะเป็นรถที่สมบุกสมบัน ขับเคลื่อน 4 ล้อ และมีกำลังส่งใช้ภายนอกได้ ตามที่โจทก์ที่ 1 กำหนดโดย ว.อ.92/2508 แต่รถยนต์พิพาทไม่มีลักษณะดังกล่าวไม่อาจถือว่าเป็นรถที่มีลักษณะคล้ายกับรถดังกล่าวอันจะจัดเข้าในประเภทพิกัดที่ 87.02 ค. ได้กรณีจึงต้องจัดรถยนต์พิพาทเข้าในประเภทอื่น ๆ ตามประเภทพิกัดที่ 87.02 ง.(2) รถยนต์พิพาทในขณะนำเข้ามีลักษณะเป็นรถยนต์นั่งที่ติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสบายเหมือนบ้านเคลื่อนที่โดยในส่วนของวางรถยนต์มีที่นั่งภายในไม่เกิน 10 ที่นั่ง และลักษณะของที่นั่งก็ต่างจากที่นั่งที่ใช้ในรถยนต์โดยสารทั่วไป รถยนต์พิพาทจึงไม่ใช่รถยนต์โดยสารหรือเป็นรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งเกิน 10 คน ส่วนที่กองทะเบียนกรมตำรวจจดทะเบียนไว้ในประเภทดังกล่าวนี้ เป็นการพิจารณาสภาพที่นำเข้าคนละชั้นตอนกันและวัตถุประสงค์เป็นคนละอย่างกัน ดังนั้น การรับจดทะเบียนของกรมตำรวจไม่เป็นข้อผูกมัดโจทก์ที่ 1 แต่อย่างใด เมื่อโจทก์ที่ 1 แจ้งการประเมินไปยังจำเลยให้ชำระภาษีอากรเพิ่มเติม กรณีย่อมถือได้ว่าการประเมินภาษีการคำนวณประมวลรัษฎากร มาตรา 87(2) แล้ว หากจำเลยเห็นว่าไม่ถูกต้องอย่างไร ก็ชอบที่จำเลยจะใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร มาตรา 30 เสียก่อน เมื่อจำเลยเพียงแต่อุทธรณ์ต่อโจทก์ที่ 1 ซึ่งมีใช้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 30 จึงไม่เป็นการอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้จำเลยย่อมหมดสิทธิโต้แย้งคัดค้านการประเมินของเจ้าพนักงานโจทก์ที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีการคำนวณและภาษีบำรุง

เทศบาลอีกต่อไป ทั้งนี้ไม่ว่าโดยวิธีฟ้องร้องหรือให้การต่อสู้คดีในศาลเพื่อไม่ให้ตนต้องชำระค่าภาษีตามที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินนั้น คดีนี้โจทก์ที่ 1 ใช้สิทธิเรียกร้องเงินอากรเพราะเหตุอันเกี่ยวกับอัตราศุลกากรสำหรับรถยนต์พิพาทที่จำเลยนำเข้ามามีอายุความ 2 ปี นับจากวันที่จำเลยนำเข้าของ หากในเหตุที่ได้คำนวณจำนวนเงินอากรผิดอันจักมีอายุความ 2 ปีไม่ คดีก่อนโจทก์ที่ 1 ฟ้อง ส. ให้ใช้ค่าเสียหายในข้อหาละเมิด เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความระมัดระวังทำให้โจทก์ที่ 1 เสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรรถยนต์พิพาท ซึ่งคดีดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างพิจารณาส่วนคดีนี้โจทก์ที่ 1 ฟ้องให้จำเลยชำระภาษีอากรที่ค้างชำระนอกจากจะเป็นคู่ความคนละคนแล้ว มูลเหตุแห่งการฟ้องก็เป็นคนละเหตุ ฟ้องโจทก์จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินภาษีอากรจำนวน 5,454,365 บาท แก่โจทก์ทั้งสอง จำเลยให้การว่า จำเลยเสียภาษีอากรตามประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ 87.02 ค. ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้ำ คดีโจทก์ขาดอายุความแล้ว ขอให้ยกฟ้อง ศาลภาษีอากรกลางพิพากษาให้จำเลยชำระเงินภาษีอากรจำนวน 5,454,365 บาท แก่โจทก์ทั้งสอง จำเลยอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้จากพยานหลักฐานโจทก์ทั้งสองและจำเลยว่า เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2528 จำเลยได้นำรถยนต์ยี่ห้อเมอร์ซิเดสเบนซ์รุ่น 307 ดี จากประเทศอังกฤษเข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยสำแดงใบขนสินค้าขาเข้า ว่ารถยนต์คันดังกล่าวอยู่ในประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ 87.02 ก. อัตราอากรร้อยละ 30 เจ้าพนักงานกองตรวจสินค้าขาเข้าของโจทก์ที่ 1 เห็นว่า รถยนต์คันดังกล่าวไม่อาจจัดเข้าในประเภทพิกัดที่ 87.02 ก. ได้ จำเลยจึงยื่นใบขนสินค้าเพิ่มเติมโดยสำแดงพิกัดของรถยนต์ดังกล่าวใหม่เป็นประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ 87.02 ค(2) อัตราอากรร้อยละ 120 เจ้าพนักงานกองสินค้าขาเข้าของโจทก์ที่ 1 ยอมรับการกำหนดประเภทพิกัดดังกล่าว เมื่อจำเลยได้ชำระอากรและภาษีครบถ้วนตามอัตราดังกล่าวแล้ว เจ้าพนักงานจึงปล่อยรถยนต์คันดังกล่าวให้จำเลยรับไปเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2528 ต่อมาโจทก์ที่ 1 ได้ตรวจและพิจารณาเห็นว่ารถยนต์ของจำเลยคันดังกล่าวมีลักษณะเป็นบ้านเคลื่อนที่ได้ และมีความจุปริมาตรช่วงชักภายในกระบอกสูบ 2,404 ซีซี เกินกว่า 2,300 ซีซี จึงจัดอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 87.02 ง(2) อัตราอากรร้อยละ 200 และเพิ่มอากรพิเศษอีกร้อยละ 50 ของค่าอากรตามประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก.7/2528 เรื่องการเรียกเก็บอากรพิเศษรวมเป็นอากรร้อยละ 300 โจทก์ที่ 1 จึงแจ้งการประเมินให้จำเลยชำระภาษีอากรเพิ่มเติมรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,454,365 บาท จำเลยไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์ต่อโจทก์ที่ 1 รวม 3 ครั้ง โจทก์ที่ 1 พิจารณาแล้วคงมีความเห็นยืนตามการประเมินว่ารถยนต์ของจำเลยอยู่ในประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ 82.02 ง(2) มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยในประการแรกว่ารถยนต์พิพาทจัดอยู่ในประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ 87.02 ค หรือประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ 87.02 ง(2) ในข้อนี้เมื่อพิจารณาจากใบขนสินค้าขาเข้าและแบบแสดงรายการการค้าตามเอกสารหมายเลข จ.1 แผ่นที่ 1 พร้อมคำแปล แผ่นที่ 2 ถึง 3 ประกอบคำแถลงรับข้อเท็จจริงของโจทก์จำเลยตามรายวาทะของพยานพิจารณาของศาล ฉบับลงวันที่ 14 มิถุนายน 2538 และรายงานการเผชิญสัจรถยนต์พิพาทของศาลเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2539 แล้ว ได้ความว่ารถยนต์พิพาทที่จำเลยนำเข้ามาเป็นรถยนต์ยี่ห้อ MERCEDES BENZ แบบ 307 D รุ่น AUTO-TRALL CHEROKEE 2L มีรูปร่างลักษณะดังปรากฏตามเอกสารหมายเลข ล.3 แผ่นที่ 209 และหมายเลข จ.1 แผ่นที่ 15 โดยภายนอกตัวรถด้านซ้ายมีก้านสาดติดตั้ง

ไว้ซึ่งสามารถพับเก็บแนบติดกับขอบหลังคารถได้ สภาพภายในตัวรถมีลักษณะเหมือนห้องโถง ไม่มีการกั้นแยกส่วนระหว่างที่นั่งคนขับและส่วนที่เป็นโถง มีเก้าอี้ที่นั่ง 2 ตัว ติดตั้งตรงกับตำแหน่งที่ระบุว่า "SWIVEL SEAT" ในรูปแผนผังรถตามเอกสารหมายเลข 3.3 แผ่นที่ 209 มีส่วนที่กั้นเป็นห้องน้ำซึ่งภายในติดตั้งอ่างล้างหน้าและฝักบัวมีตู้ชั้นลอยติดตั้งอยู่เหนือส่วนที่ระบุว่าเป็น "WORK TOP" ระหว่างประตูทางขึ้นด้านข้างของตัวรถกับส่วนที่เป็นห้องน้ำติดตั้งตู้ซึ่งมีลักษณะคล้ายตู้ใส่เสื้อผ้า นอกจากนี้ยังมีเครื่องดูดควันติดตั้งอยู่ใต้ตู้ชั้นลอยเหนือส่วนที่ระบุว่าเป็น "WORK TOP" ปรากฏตามรูปภายในเอกสารหมายเลข 3.2 แผ่นที่ 8 และบริเวณใต้หลังคารถเหนือศีรษะคนขับมีลักษณะเป็นชั้นลอยวางพูกสำหรับปูนอนตรงกับตำแหน่งที่ระบุว่าเป็น "DOUBLE BED OVER CAB" ในรูปแผนผังรถตามเอกสารหมายเลข 3.3 แผ่นที่ 209 สำหรับส่วนที่เป็นเก้าอี้โซฟายาวซึ่งจำเลยอ้างว่าใช้เป็นเตียงคนไข้ตามที่ปรากฏในรูปภาพบนของเอกสารหมายเลข 3.2 แผ่นที่ 8 และ 47 ซึ่งตรงกับตำแหน่งที่ระบุว่าเป็น "SETTEE DOUBLE BED" ในรูปแผนผังรถตามเอกสารหมายเลข 3.3 แผ่นที่ 209 รวมทั้งส่วนที่ระบุว่าเป็น "WORK TOP" และ "DITCHEN" ในรูปแผนผังรถตามเอกสารหมายเลข 3.3 แผ่นที่ 209 ซึ่งตรงกับตำแหน่งในรูปภาพ ตามเอกสารหมายเลข 3.2 แผ่นที่ 47 ตามที่ศาลชั้นต้นได้ทำเครื่องหมายดอกจันกำกับไว้ซึ่งจำเลยยอมรับว่าได้รื้อถอนออกไปแล้ว ส่วนที่ปรากฏว่าได้ติดตั้งเก้าอี้ที่นั่งเป็นแถวคู่เพิ่มขึ้น 3 แถว แทนตำแหน่งที่จำเลยอ้างว่าใช้เป็นเตียงคนไข้นั้น เมื่อพิจารณาจากภาพตามเอกสารหมายเลข 3.2 แผ่นที่ 8 ประกอบคำเบิกความของนายสุธน บุญวรโชติ พยานโจทก์ ซึ่งเคยตรงสอบรถยนต์พิพาทก่อนมีการเปลี่ยนแปลงว่า ในรถยนต์ส่วนหลังติดตั้งเก้าอี้โซฟาซึ่งดึงออกมาเป็นเตียงนอนได้ และรถยนต์พิพาทไม่มีลักษณะเป็นรถพยาบาลเพราะไม่มีเตียงคนไข้ ทั้งไม่มีอุปกรณ์เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจึงฟังได้ว่าที่จำเลยอ้างว่าในรถยนต์พิพาทมีเตียงคนไข้นั้นความจริงก็คือมีเก้าอี้โซฟาที่ปรับเป็นเตียงนอนได้นั้นเองจากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นฟังได้ว่า รถยนต์พิพาทมีลักษณะและมีอุปกรณ์ใช้สอยที่ติดตั้งไว้เหมือนกับบ้านที่เคลื่อนที่ได้ดังข้อนำสืบและข้อกล่าวอ้างของโจทก์ หากมีลักษณะเป็นรถพยาบาลหรือเป็นรถตู้มีที่นั่ง 12 ที่นั่ง ตามที่จำเลยกล่าวอ้างและนำสืบไม่ และที่พระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 ประเภที่ 87.02 ค. บัญญัติว่า "รถบรรทุก ชนิดแวน และชนิดพิกอัพ รถนั่งแบบจี๊ปทั้งชนิดหลังคาอ่อนและหลังคาแข็งรวมทั้งชนิดสเตชันแวก่อน และรถที่มีลักษณะคล้ายกับรถดังกล่าวข้างต้น" นั้น เห็นว่า รถยนต์ที่จัดอยู่ในประเภทพิกัตที่ 87.02 คแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ รถบรรทุกประเภทหนึ่งและรถนั่งแบบจี๊ปอีกประเภทหนึ่ง ในกรณีของรถบรรทุกย่อมมีความหมายถึงรถที่ใช้บรรทุกสิ่งของเป็นสำคัญ แต่รถยนต์พิพาทมีลักษณะการออกแบบและประโยชน์ใช้สอยสำหรับใช้นั่งหรือนอนไม่ใช่สำหรับใช้บรรทุกสิ่งของ ส่วนกรณีรถนั่งแบบจี๊ป ฝ่ายโจทก์มีนายอนุศักดิ์ ไพบูลย์ศิริ เจ้าหน้าที่ประเมินอากร 5 กองพิกัตอัตราศุลกากร และนายสุชัย พูนพาณิชย์ผล ผู้เชี่ยวชาญด้านพิกัตอัตราศุลกากร กองพิกัตอัตราศุลกากร เป็นพยานเบิกความในทำนองเดียวกันว่ารถนั่งแบบจี๊ปต้องมีลักษณะเป็นรถที่สมบูรณ์สมบัตินับเคลื่อน 4 ล้อ และมีกำลังส่งใช้ภายนอกได้ตามที่โจทก์ที่ 1 กำหนดโดย ว.อ. 92/2508 ปรากฏตามเอกสารหมายเลข 3.3 แผ่นที่ 42 แต่รถยนต์พิพาทไม่มีลักษณะดังกล่าว ซึ่งจำเลยก็มีได้นำสืบโต้แย้งเป็นประการอื่น จึงฟังได้ว่ารถยนต์พิพาทไม่ใช่รถยนต์ประเภทรถบรรทุกหรือรถนั่งแบบจี๊ปไม่ว่าชนิดใด และไม่อาจถือว่าเป็นรถที่มีลักษณะคล้ายกับรถดังกล่าวอันจะจัดเข้าในประเภทพิกัตที่ 87.02 ค ได้ กรณีจึงต้องจัดรถยนต์พิพาทเข้าในประเภทอื่น ๆ ตามประเภทพิกัตที่ 87.02 ง (2) แม้จำเลยจะนำสืบว่ารถยนต์ในประเภทพิกัตที่ 87.02 ง(2) ต้องเป็นรถยนต์นั่งรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ส่วนรถยนต์พิพาทเป็นรถยนต์นั่งแบบรถตู้ มีที่นั่ง 12 ที่นั่ง

ตามที่เจ้าพนักงานกองทะเบียน กรมตำรวจรับจดทะเบียนให้ ตามใบคู่มือการจดทะเบียนเอกสาร
หมายเลข.1 แผ่นที่ 1 นั้น เห็นว่า รถยนต์พิพาทในขณะนำเข้ามามีลักษณะเป็นรถยนต์นั่งที่ติดตั้งอุปกรณ์
อำนวยความสะดวกสบายเหมือนบ้านเคลื่อนที่โดยในส่วนของรถยนต์มีที่นั่งภายในไม่เกิน 10 ที่นั่ง
และลักษณะของที่นั่งก็ต่างจากที่นั่งที่ใช้ในรถยนต์โดยสารทั่วไปรถยนต์พิพาทจึงไม่ใช่รถยนต์
โดยสารหรือเป็นรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งเกิน 10 คน ส่วนที่กองทะเบียนกรมตำรวจรับจดทะเบียน
ไว้ในประเภทดังกล่าวนั้น เป็นการพิจารณาสภาพของที่นำเข้ามาคนละขั้นตอนกันและวัตถุประสงค์
เป็นคนละอย่างกัน ดังนั้นการรับจดทะเบียนของกรมตำรวจไม่เป็นข้อผูกมัดให้โจทก์ที่ 1 ต้องรับฟัง
ตามแต่อย่างใด ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยในประการต่อไปมีว่า การอุทธรณ์ต่อ
โจทก์ที่ 1 จะถือว่าเป็นการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เกี่ยวกับภาษีการค้าและภาษี
บำรุงเทศบาลด้วยหรือไม่และจำเลยต้องรับผิดชอบในภาษีการค้าและภาษีบำรุงเทศบาลตามฟ้อง
หรือไม่ ในข้อนี้ที่จำเลยอุทธรณ์ว่าโจทก์ที่ 1 เป็นผู้ประเมินภาษีการค้าและภาษีบำรุงเทศบาลแทน
โจทก์ที่ 2 หากผลของการอุทธรณ์ต่อโจทก์ที่ 1 ปรากฏว่ารถยนต์พิพาทจัดอยู่ในพิกัดอัตราศุลกากร
ที่ 87.02 ค. เช่นเดิมการประเมินอากรขาเข้าต้องถูกยกเลิก ซึ่งจะมีผลทำให้การประเมินภาษีการค้า
และภาษีบำรุงเทศบาลต้องถูกยกเลิกตามไปด้วย ไม่จำเป็นที่จำเลยต้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ
พิจารณาอุทธรณ์นั้น เห็นว่า เมื่อโจทก์ที่ 1 แจ้งการประเมินไปยังจำเลยให้ชำระภาษีอากรเพิ่มเติม
ดังปรากฏตามเอกสารหมายเลข.1 แผ่นที่ 12 กรณีย่อมต้องถือว่ามีได้มีการประเมินภาษีการค้าตาม
ประมวลรัษฎากร มาตรา 87(2) แล้วหากจำเลยเห็นว่าไม่ถูกต้องอย่างไรก็ชอบที่จำเลยจะใช้สิทธิ
อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากรมาตรา 30 เสียก่อน
เมื่อจำเลยเพียงแต่อุทธรณ์ต่อโจทก์ที่ 1 ซึ่งมีใช่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามที่กำหนดไว้ใน
มาตรา 20 จึงไม่เป็นการอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จำเลยย่อมหมดสิทธิโต้แย้งคัดค้าน
การประเมินของเจ้าพนักงานโจทก์ที่ 1 ในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีการค้าและภาษีบำรุงเทศบาล
อีกต่อไป ทั้งนี้ไม่ว่าโดยวิธีฟ้องร้องหรือให้การต่อสู้คดีในศาลเพื่อไม่ให้ตนต้องชำระค่าภาษีตามที่
เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินนั้น จำเลยจึงต้องรับผิดชอบอากรขาเข้าส่วนที่ขาด ภาษีการค้า
ภาษีบำรุงเทศบาลเมือง ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยในประการต่อไปมีว่า คดีโจทก์
ขาดอายุความหรือไม่ ในข้อนี้ที่จำเลยอุทธรณ์ว่าพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2446 มาตรา 10
บัญญัติว่า "เว้นแต่ในกรณีที่มีการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงอากรสิทธิของกรมศุลกากรที่จะ
เข้ามาเรียกอากรที่ขาดเพราะเหตุอันเกี่ยวกับชนิด หรือเกี่ยวกับพิกัดอัตราสำหรับของใด ๆ นั้น
ให้มีอายุความสิบปี แต่ในเหตุที่ได้คำนวณเงินอากรผิดให้มีอายุความสองปี นับแต่วันนำของเข้า
หรือส่งออก" ตามกฎหมายดังกล่าวเป็นการกล่าวถึงการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงอากร
เท่านั้น แต่กรณีของจำเลยไม่ใช่เป็นการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงอากร แต่เป็นเพราะความ
สับสนในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในการกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรของโจทก์เอง จึงฟังได้ว่าเป็น
การคำนวณอากรผิดซึ่งต้องมีอายุความสองปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติ
ศุลกากร พ.ศ. 2469 มาตรา 10 วรรคสาม บัญญัติว่า "เว้นแต่ในกรณีที่มีการหลีกเลี่ยงหรือพยายาม
หลีกเลี่ยงอากร สิทธิของกรมศุลกากรที่จะเรียกเงินอากรที่ขาดเพราะเหตุอันเกี่ยวกับชนิด คุณภาพ
ปริมาณน้ำหนัก หรือราคาแห่งของใด ๆ หรือเกี่ยวกับอัตราอากรสำหรับของใด ๆ นั้นให้มีอายุความ
สิบปี แต่ในเหตุที่ได้คำนวณจำนวนเงินอากรผิดให้มีอายุความสองปี ทั้งนี้ นับจากวันที่นำของเข้า
หรือส่งออก" คดีนี้โจทก์ที่ 1 ใช้สิทธิเรียกร้องเงินอากรเพราะเหตุอันเกี่ยวกับอัตราศุลกากรสำหรับ
รถยนต์พิพาทที่จำเลยนำเข้ามาว่าจะใช้อัตราใด จึงมีอายุความสิบปี ซึ่งนับจากวันนำรถยนต์พิพาท

เข้ามาเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2528 จนถึงวันฟ้องยังไม่เกินสิบปีคดีโจทก์จึงไม่ขาดอายุความ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยในประการสุดท้ายว่าฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำกับคดีหมายเลขดำที่ 4687/2537 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้หรือไม่ ที่จำเลยอุทธรณ์ว่า คดีดังกล่าวและคดีนี้จำนวนภาษีที่ขาดเป็นจำนวนเดียวกัน แม้จำเลยจะไม่ถูกฟ้องในคดีดังกล่าวด้วย แต่คดีดังกล่าวกับคดีนี้มีมูลเหตุเดียวกันค่าเสียหายจำนวนเดียวกัน ฟ้องของโจทก์ในคดีนี้จึงเป็นฟ้องซ้ำต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144, 148, และ 173(1) นั้น เห็นว่า คดีหมายเลขดำที่ 4687/2537 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โจทก์ที่ 1 ฟ้องนายสมเกียรติพิสุทธ์เจริญพงศ์ ให้ใช้ค่าเสียหายในข้อหาละเมิด เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความระมัดระวังทำให้โจทก์ที่ 1 เสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรรถยนต์พิพาท ซึ่งคดีดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ส่วนคดีนี้โจทก์ที่ 1 ฟ้องให้จำเลยชำระภาษีอากรที่ค้างชำระ นอกจากจะเป็นคู่ความคนละคนแล้ว มูลเหตุแห่งการฟ้องก็เป็นคนละเหตุ ฟ้องโจทก์จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำ พิพากษายืน

องค์คณะ

สันติ ทักราล · จำลอง สุขศิริ · ณรงค์ศักดิ์ วิจิตรสาระวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5877/2540>